

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA

EUROSYSTEM

JEDNOTNÁ OBLASŤ PLATIEB V EURÁCH (SEPA)

INTEGROVANÝ TRH
SLUŽIEB RETAILOVÉHO
PLATOBNÉHO STYKU

29

EURO

OBSAH

Úvodné slovo	5
Úvod	6
1. Vytvorenie Jednotnej oblasti platieb v eurách	7
> Základné údaje o SEPA	7
> Prečo SEPA?	10
> Iniciatívy bankového sektora	11
> Harmonogram	14
2. Vplyv SEPA na zainteresované strany	15
> Vplyv na spotrebiteľov	16
> Vplyv na obchodníkov	16
> Vplyv na podniky	17
> Vplyv na banky	17
> Vplyv na poskytovateľov infraštruktúr	18
3. Prvky SEPA	19
> Platobné nástroje SEPA	19
> Infraštruktúry SEPA	24
> Štandardizácia	25
> Právny rámec	26
4. SEPA a Eurosystem	27
> Postoj Eurosystemu k SEPA	27
> Zameranie Eurosystemu	27
> Zabezpečenie realizácie SEPA	28
> Dlhodobé očakávania Eurosystemu	29

Jean-Claude Trichet

ÚVODNÉ SLOVO

V rámci SEPA budú všetky platby v eurách domáce

Od zavedenia eurových bankoviek a mincí v roku 2002 spotrebitelia uskutočňujú hotovostné platby v rámci celej eurozóny v jednej mene. Teraz nastal čas umožniť im aj bezhotovostné platby v rámci celej eurozóny, a to z jedného účtu a za rovnakých základných podmienok, bez ohľadu na to, kde sa nachádzajú. Tento cieľ sa dosiahne zlúčením všetkých rôznych trhov retailových platobných služieb do jedného trhu – Jednotnej oblasti platieb v eurách (Single Euro Payments Area – SEPA). V rámci SEPA sa všetky platby v eurách budú považovať za domáce a dnešné delenie na vnútroštátne a cezhraničné platby prestane existovať. Vyžaduje si to zmeny nielen v rámci bankového sektora, ale aj v platobných zvyklostiach klientov vo všetkých krajinách eurozóny.

Tieto zmeny sú predpokladom vytvorenia integrovanejšieho trhu služieb platobného styku, ktorý prinesie významné hospodárske výhody. SEPA znamená nielen zavedenie lepšie porovnateľných služieb, ale aj zvýšenie konkurencie a podporu inovácií. Z nového integrovaného trhu budú profitovať inštitúcie, ktoré dokážu udržať krok s technologickým pokrokom a ktoré sú pripravené poskytnúť zákazníkovi nové služby. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že projekt SEPA nie je len „jednorazovou operáciou“, ale neustále sa vyvíjajúcim projektom, ktorý podporuje európsku integráciu a ktorého cieľom je priebežne zlepšovať všetky aspekty trhu služieb retailového platobného styku v rámci eurozóny. SEPA tiež významnou mierou prispeje k plneniu tzv. Lisabonskej agendy, ktorej zámerom je zvyšovať konkurencieschopnosť a zaistiť nepretržitý rozvoj európskej ekonomiky. Projekt SEPA je významnou súčasťou jednotného európskeho trhu a vyžaduje si plnú podporu všetkých zainteresovaných strán. Eurosystem projekt SEPA jednoznačne podporuje.

SEPA prehĺbi európsku integráciu

SEPA podporí konkurenciu a inovácie alepší podmienky pre zákazníkov

Jean-Claude Trichet

prezident Európskej centrálnej banky

ÚVOD

Od vzniku Európskeho hospodárskeho spoločenstva v roku 1958 došlo v rámci snahy o vytvorenie integrovanejšieho európskeho finančného trhu k viacerým zásadným udalostiam. Najviditeľnejšou z nich bolo zavedenie eura v roku 1999 a výmena peňazí v krajinách eurozóny v roku 2002. Síce menej viditeľné, ale rovnako významné bolo zavedenie systému centrálnych bánk na spracovanie veľkých platieb, TARGET, dňa 1. januára 1999, a jeho novej generácie, TARGET2, v roku 2007. TARGET2 je základným prvkom finančného systému, ktorý používa euro, a nástrojom na realizáciu jednotnej menovej politiky Eurosystemu. Projekt SEPA predstavuje ďalší významný krok v prehľbovaní európskej integrácie. SEPA umožní zákazníkom realizovať bezhotovostné platby v eurách v prospech príjemcov kdekoľvek v eurozóne, a to z jedného bankového účtu pomocou jedného súboru platobných nástrojov. Všetky malé platby v eurách sa tak stanú „domácimi“ a delenie na vnútroštátne a cezhraničné platby v rámci eurozóny tak zanikne.

Bankový sektor sa na túto úlohu podujal v roku 2002 vytvorením Európskej platobnej rady (European Payments Council – EPC). EPC určuje nové pravidlá a postupy pre platby v eurách. Do tejto činnosti sú zapojené zainteresované strany nielen z krajín eurozóny, ale aj z ďalších krajín Európskej únie (EÚ), Islandu, Lichtenštajnska, Nórska a Švajčiarska. Príležitosť zapojiť sa do platobného styku v eurách tak budú mať aj subjekty mimo eurozóny, ktoré zavádzaním štandardov a postupov SEPA prispievajú k vytvoreniu jednotného trhu služieb platobného styku.

Táto publikácia obsahuje stručný prehľad projektu SEPA. Eurosystem, ktorý tvorí Európska centrálna banka (ECB) a národné centrálné banky krajín eurozóny, zodpovedá za plynulé fungovanie platobných systémov v eurozóne a preto na vytvorenie SEPA v rámci eurozóny kladie osobitný dôraz. Táto publikácia je preto zameraná predovšetkým na eurozónu.

VYTVORENIE JEDNOTNEJ OBLASTI PLATIEB V EURÁCH

> ZÁKLADNÉ ÚDAJE O SEPA

SEPA JE:

- > oblasť, v ktorej budú môcť spotrebitelia, podniky a ďalšie hospodárske subjekty realizovať a prijímať platby v eurách, či už v rámci jednej krajiny alebo medzi jednotlivými krajinami, za rovnakých základných podmienok, práv a povinností a bez ohľadu na to, kde sa nachádzajú.

CIEĽOM SEPA JE:

- > prehĺbiť európsku integráciu vytvorením jednotného trhu služieb retailového platobného styku. Existencia jednotného trhu pre všetky eurové platby povedie k vyššej konkurencii a k inováciám, ktoré prinesú lepšie služby zákazníkom.

SEPA POZOSTÁVA Z NASLEDUJÚCICH PRVKOV:

- > jednotná mena,
- > jednotný súbor nástrojov na realizáciu platieb v eurách – úhrady, inkasá a kartové platby,
- > efektívna infraštruktúra na spracovanie platieb v eurách,
- > jednotné technické štandardy,
- > jednotné prevádzkové postupy,
- > harmonizovaný právny základ,
- > priebežný rozvoj nových služieb orientovaných na zákazníkov.

VYTVORENIE JEDNOTNEJ OBLASTI PLATIEB V EURÁCH

SEPA SI VYŽADUJE INTERAKCIU VŠETKÝCH NASLEDUJÍCICH SEKTOROV:

- > **Európsky bankový sektor**, ktorý zodpovedá za reštrukturalizáciu platobného styku v eurozóne. Na túto reštrukturalizáciu síce bude musieť v najbližšej dobe vynaložiť značné prostriedky, ale v strednodobom až dlhodobom horizonte mu toto úsilie prinesie úspory nákladov a potenciálne nové zdroje príjmu. Na koordináciu svojich činností si bankový sektor zriadil vlastný rozhodovací orgán, ktorý projekt SEPA riadi. Tento orgán, tzv. Európska platobná rada (European Payment Council – EPC), pozostáva zo 74 európskych bánk a bankových asociácií vrátane troch európskych asociácií úverového sektora a asociácie Euro Banking Association (EBA). V EPC majú svoje zastúpenie subjekty z bankového sektora EÚ, Islandu, Lichtenštajnska, Nórska a Švajčiarska a ich činnosť sa zameriava na všetky aspekty platobného styku v eurách v týchto krajinách.

www.europeanpaymentscouncil.eu

- > **Sektor európskych klíringových a zúčtovacích systémov**, ktorého cieľom je zabezpečiť, aby sa prostredníctvom nástrojov SEPA dali realizovať platby v prospech akéhokoľvek príjemcu v eurozóne. Na tejto činnosti sa aktívne podieľa viacero poskytovateľov infraštruktúr, napr. automatizované klíringové centrá a spracovatelia kartových platieb. Európska asociácia automatizovaných klíringových centier (EACHA) zostavila súbor postupov na zabezpečenie interoperability infraštruktúr, zatiaľ čo EBA vytvorila STEP2, prvé celoeurópske automatizované klíringové centrum (PEACH) na spracovanie cezhraničných a vnútroštátnych malých platieb v eurách.

www.abe.org

- > **Podniky v eurozóne** (spoločnosti, obchodníci, malé a stredné podniky), ktoré sa podieľajú na vývoji služieb na automatizáciu platobného procesu. Ide pritom o celý rad služieb, od fakturácie až po priradovanie platieb k faktúram, ktoré pomôžu zabezpečiť úplné priame spracovanie (end-to-end straight-through processing – STP) všetkých platieb. To znižuje náklady na posielanie a prijímanie platieb, pretože platby sa v tomto prípade uskutočňujú bez papierovej evidencie a bez akýchkoľvek manuálnych zásahov. Podnikových finančníkov zastupuje Európska asociácia podnikových finančníkov (European Association of Corporate Treasurers – EACT).

www.eact.eu

VYTVORENIE JEDNOTNEJ OBLASTI PLATIEB V EURÁCH

- > **Orgány verejnej správy a spotrebitelia**, ktorí budú používateľmi nových platobných nástrojov SEPA. Vlády a orgány verejnej správy uskutočňujú veľké množstvo vnútroštátnych i cezhraničných platieb, ktoré súvisia napr. s dôchodkami, sociálnym zabezpečením a daňami. Ich účasť v projekte SEPA je preto nevyhnutná. Projekt SEPA opakovane vyjadrila jednoznačnú podporu aj Rada pre hospodárske a finančné záležitosti (Rada ECOFIN).

www.consilium.europa.eu

Na projekte SEPA sa podieľajú nasledujúce **verejné orgány a inštitúcie**:

- > **Eurosystem**, ktorý vo viacerých publikáciách zdôraznil, čo od projektu SEPA očakáva, a ktorý pozorne sleduje jeho vývoj.
- > **Európska komisia**, ktorá vypracovala stratégiu na odstránenie prekážok na vnútornom trhu a zjednodušenie jeho pravidiel. Komisia napríklad navrhla smernicu o platobných službách (Payment Services Directive – PSD), ktorú Európsky parlament a Rada EÚ schválili v roku 2007.
- > **národné orgány**, ktoré by sa do platobných schém SEPA mali zapájať v stále väčšej miere a ktoré by mali byť medzi ich prvými používateľmi.

www.ecb.europa.eu
www.ec.europa.eu/internal_market

VYTVORENIE JEDNOTNEJ OBLASTI PLATIEB V EURÁCH

> PREČO SEPA?

Hospodárstvo eurozóny v súčasnosti nedokáže v plnej miere využívať všetky výhody hospodárskej a menovej únie. Zákazníci sa pri uskutočňovaní malých platieb v eurách do ostatných krajín eurozóny stretávajú s komplikáciami, pretože tieto platby si často vyžadujú odlišný platobný formát a ich spracovanie je časovo náročnejšie. Kým sa táto situácia nezmení, euro nemožno považovať za plne zavedenú jednotnú menu.

Hospodárstvo eurozóny v súčasnosti nedokáže v plnej miere využívať všetky výhody jednotného trhu

Napriek zavedeniu eura v roku 1999 a vývoju systému TARGET/TARGET2 – spoločného systému pre veľké platby v eurách – sa malé elektronické platby (retailové platby) v rôznych krajinách eurozóny aj naďalej spracovávajú odlišným spôsobom. Množstvo a rozmanitosť platobných nástrojov, štandardov a infraštruktúr na spracovanie malých platieb sa od zavedenia eura nijako podstatne nezmenili. V takomto prostredí si preto podniky, ktoré uskutočňujú značný počet cezhraničných platieb, musia viesť bankové účty v mnohých z krajín, v ktorých podnikajú. Podnikanie v zahraničí navyše komplikujú aj vnútroštátne právne predpisy, ktoré spôsobujú, že hospodárske subjekty sa stretávajú s rôznymi pravidlami a požiadavkami v závislosti od krajiny, v ktorej podnikajú.

Táto fragmentácia však ovplyvňuje nielen cezhraničné, ale aj vnútroštátne platby v eurách, pretože bráni inováciám a konkurencii na úrovni eurozóny. Vytvorenie jednotného trhu umožní rast inovácií bez ohľadu na hranice jednotlivých štátov.

Fragmentovaný európsky trh služieb retailového platobného styku bude postupne nahradený jednotným a konkurenčným trhom eurozóny

Cieľom SEPA je teda vytvorenie integrovaného, konkurenčného a inovatívneho trhu služieb retailového platobného styku pre všetky bezhotovostné platby v eurách, ktoré sa budú postupom času realizovať plne elektronicky. SEPA tak bude prínosom pre všetkých zákazníkov.

VYTVORENIE JEDNOTNEJ OBLASTI PLATIEB V EURÁCH

> INICIATÍVY BANKOVÉHO SEKTORA

V rámci prechodu na SEPA sa bankový sektor zamerlal najmä na vývoj platobných nástrojov SEPA. Po prvé, vyvinul nové platobné schémy pre úhrady a inkasá a vytvoril rámec pre kartové platby. Po druhé, stanovil zásady týkajúce sa infraštruktúr na spracovanie platieb a zamerlal sa na otázky štandardizácie. Tieto kroky uľahčili zavádzanie nových jednotných platobných nástrojov v eurozóne. Hoci pôvodne bola táto činnosť zameraná predovšetkým na medzibankovú sféru, v roku 2008 bankový sektor začal hľadať možnosti zlepšenia spracovania platieb uskutočňovaných medzi zákazníkmi a bankami (t. j. vo vzťahu zákazník – banka a banka – zákazník).

Nové **platobné nástroje**, ktoré bude bankový sektor ponúkať svojim zákazníkom, budú vychádzať z nového súboru pravidiel, postupov a štandardov pre platby v eurách.

EPC navrhla súbory pravidiel pre schému SEPA úhrad a schému SEPA inkás, ako aj rámec pre SEPA platobné karty, v rámci ktorého môžu banky rozvíjať jednotlivé platobné produkty SEPA.

V prípade úhrad a inkás boli navrhnuté nové spoločné schémy, ktoré zákazníkom umožnia posilať prevody v eurách v prospech akéhokoľvek príjemcu v eurozóne a takisto tieto prevody prijímať. Tieto schémy sú definované v súboroch pravidiel, ktoré stanovujú pravidlá, postupy a štandardy týkajúce sa takýchto platieb v eurách. V prípade kartových platieb bola zvolená „adaptačná“ stratégia, ktorá umožní prispôbenie existujúcich schém a ich prevádzkovateľov novému súboru prevádzkových a technických štandardov a postupov. EPC vytvorila rámec, ktorý stanovuje, ako je potrebné prispôbiť prevádzku kartových schém (ako aj vydavateľov kariet, príjemcov a operátorov), aby spĺňala zásady SEPA pre kartové platby v eurách. Základnou črtou nových platobných nástrojov je jednoznačné oddelenie schém (t. j. pravidiel, postupov a štandardov) od infraštruktúr. Vďaka tomu bude môcť platby SEPA spracovávať akákoľvek infraštruktúra.

VYTVORENIE JEDNOTNEJ OBLASTI PLATIEB V EURÁCH

Finančné inštitúcie zodpovedajú za kvalitu svojich produktov SEPA, pričom svojim zákazníkom môžu ponúkať aj zdokonalené produkty SEPA, pokiaľ budú v súlade s jednotlivými schémami a rámcami.

Infraštruktúry zabezpečujú prevádzkovú stránku klíringu a vyrovnania platieb v eurách.

EPC stanovila rámec, ktorý objasňuje pravidlá a postupy určené pre poskytovateľov infraštruktúr (t. j. automatizované klíringové centrá, prevádzkovatelia kartových systémov a ostatní spracovatelia, ktorí pre finančné inštitúcie zabezpečujú spracovanie, prenos a výmenu platobných údajov).

Títo poskytovatelia infraštruktúr zvyčajne zodpovedajú za správu pravidiel, postupov a štandardov platobného styku v konkrétnej krajine, a svoje spracovateľské služby spravidla ponúkajú aj finančným inštitúciám. V novom prostredí SEPA sú pravidlá a štandardy definované v rámci schém SEPA, ktoré sú od spracovateľských infraštruktúr oddelené. Vďaka tomu si poskytovatelia infraštruktúr budú môcť konkurovať a svoje spracovateľské služby ponúkať ktorejkoľvek banke alebo poskytovateľovi kartovej schémy.

STEP2, prvé celoeurópske automatizované klíringové centrum, spravuje EBA Clearing. Ostatné európske klíringové centrá, ktoré zastupuje EACHA, vytvorili rámec, ktorý umožňuje interoperabilitu rôznych európskych infraštruktúr. Tento rámec by tak mal umožniť posielanie a prijímanie SEPA úhrad a inkás všetkým zákazníkom v Európe.

Služby vo vzťahu zákazník – banka

Na báze schém SEPA môžu finančné inštitúcie, samostatne alebo v spolupráci s ďalšími subjektmi, navrhovať zdokonalené produkty a ponúkať ich svojim zákazníkom. Tieto služby musia byť transparentné a ich uvedenie do prevádzky musí byť oznámené EPC.

Pri vývoji schém a rámcov SEPA sa EPC zamerala na medzibankovú sféru. V roku 2008 sa EPC rozhodla rozšíriť rozsah svojej činnosti a zintenzívniť svoje aktivity vo vzťahu zákazník – banka. Cieľom je vytvoriť služby na úrovni celého systému SEPA, ktoré by zdokonalili jeho platobné nástroje.

VYTVORENIE JEDNOTNEJ OBLASTI PLATIEB V EURÁCH

V súčasnosti sa už vyvíjajú služby, ktoré zákazníkom umožnia zadávať SEPA platby v internetových obchodoch prostredníctvom aplikácií internet bankingu (**zadanie platby online**) a mobilných telefónov (**zadanie platby mobilným telefónom**). Ďalšie služby umožňujú elektronické potvrdzovanie platieb. Po uskutočnení platby sa zákazníkom ponúka napr. elektronické priradenie platieb. V rámci tejto služby sa faktúry elektronicky priradujú k platbám a automaticky sa aktualizuje evidencia príjemcu. Eurosystem požiadala EPC, aby vo vývoji týchto služieb s pridanou hodnotou pokračovala.

Mimo EPC sa začali práce na **elektronickej fakturácii**, ktorá patrí medzi najčastejšie používané služby s pridanou hodnotou. Táto služba sa zákazníkom poskytuje pred uskutočnením platby. Faktúry sa posielajú priamo do aplikácie internet banking platca a akonáhle platca faktúru prijme, vytvorí sa automatický platobný príkaz obsahujúci príslušné informácie o platcovi a príjemcovi. Týmto projektom sa zaoberá expertná skupina Európskej komisie pre elektronickú fakturáciu. Cieľom je vytvoriť rámec elektronickej fakturácie do konca roka 2009. ECB iniciatívy tohto druhu jednoznačne podporuje, pretože spojenie služieb s pridanou hodnotou s platobnými nástrojmi SEPA vytvára elimináciu papierovej evidencie a automatizáciou celého procesu priestor na značné potenciálne úspory pre celé hospodárstvo.

Služby s pridanou hodnotou ponúkané pred uskutočnením platby

Spracovanie platby

Služby s pridanou hodnotou ponúkané po uskutočnení platby

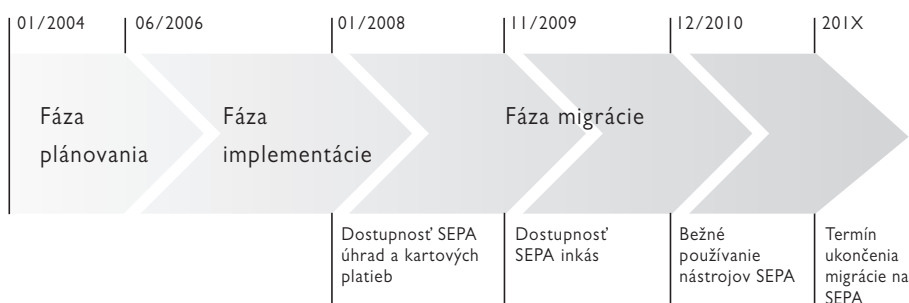
Úplné priame spracovanie platieb

VYTVORENIE JEDNOTNEJ OBLASTI PLATIEB V EURÁCH

> HARMONOGRAM

EPC rozdelila realizáciu projektu SEPA na tri hlavné fázy: fázu plánovania, implementácie a migrácie.

Harmonogram EPC

Prvá fáza, **fáza plánovania**, sa začala v roku 2004. Jej súčasťou bolo navrhovanie nových schém úhrad a inkás a rámcov pre platobné karty a infraštruktúru klíringu a vyrovnania. Zároveň boli vypracované potrebné štandardy a špecifikácie bezpečnostných požiadaviek.

Druhá fáza, **fáza implementácie**, sa začala v polovici roka 2006 a pokračovala až do konca roka 2007. Bola zameraná na prípravu zavedenia nových nástrojov, štandardov a infraštruktúr SEPA. Jej súčasťou bola aj skúšobná prevádzka. Do monitorovania príprav zainteresovaných strán na spustenie SEPA boli zapojené aj národné orgány zodpovedné za implementáciu a migráciu v jednotlivých krajinách eurozóny. Medzi zainteresované strany patrí celý rad rôznych subjektov, napr. banky, prevádzkovatelia infraštruktúr, orgány verejnej správy, podniky a ďalší používatelia.

Poslednou fázou je **fáza migrácie**, počas ktorej sa budú národné platobné schémy využívať súbežne s novými schémami SEPA. Zákazníci budú mať k dispozícii „staré“ národné nástroje aj nové nástroje SEPA, pričom infraštruktúry klíringu a vyrovnania budú spracovávať platby uskutočňované obidvomi typmi nástrojov. Cieľom je dosiahnuť postupný samovoľný prechod trhu na nástroje SEPA, pričom do konca roka 2010 by sa mali používať v podstatnej časti transakcií.

Po fáze migrácie už služby spojené s posielaním a prijímaním eurových platieb založené na súčasných vnútroštátnych schémach úhrad a inkás (a podobných schémach) zákazníkom nebudú k dispozícii.

VPLYV SEPA NA ZAJINTERESOVANÉ STRANY

Projekt SEPA bude mať značný vplyv na všetky zainteresované strany a okrem nových príležitostí so sebou prinesie aj nové úlohy. SEPA povedie k vyššej konkurencii, pretože vďaka nej sa z eurozóny stane integrovaný trh, v rámci ktorého budú môcť poskytovatelia ponúkať služby zákazníkom z celej eurozóny. Väčší výber poskytovateľov služieb a úspory z rozsahu znamenajú, že zákazníci budú mať k dispozícii širšiu ponuku konkurenčných platobných riešení. SEPA prinesie aj celý rad ďalších výhod.

VPLYV SEPA NA ZAINTERESOVANÉ STRANY

> VPLYV NA SPOTREBITEĽOV

Platobné nástroje SEPA budú k dispozícii v rámci celej eurozóny a spotrebiteľom uľahčia život.

- > Spotrebiteľom už bude stačiť **len jeden bankový účet**. Z tohto účtu budú môcť realizovať úhrady a inkasá v eurách kdekoľvek v eurozóne rovnako jednoducho ako v prípade vnútroštátnych platieb. Budú tak môcť napríklad platiť nájomné svojim deťom študujúcim v zahraničí, zaplatiť si ubytovanie na zahraničnej dovolenke alebo platiť za služby poskytované európskymi podnikmi (za používanie mobilného telefónu, poistenie alebo služby spojené s bývaním). Ľudia, ktorí žijú, pracujú alebo študujú v cudzine, už nebudú potrebovať bankový účet doma i v zahraničí.
- > Používanie **platobných kariet** bude efektívnejšie, pretože spotrebiteľia budú môcť hradiť všetky platby v eurách jednou kartou. Nebudú tak potrebovať toľko peňazí v hotovosti.
- > **Inovatívne služby** bude možné poskytovať zákazníkom bez ohľadu na štátne hranice. Dlhodobým cieľom bankového sektora je dosiahnuť, aby sa platobné nástroje SEPA používali iba v elektronickej podobe. Platby sa tak budú dať jednoducho kombinovať so službami s pridanou hodnotou, t. j. službami, ktoré majú spotrebiteľom a podnikom zjednodušiť realizáciu platieb pred a po ich zúčtovaní. Medzi ne patrí elektronickej fakturácia, zadávanie platobných príkazov cez mobilný telefón alebo internet, elektronickej letenky a elektronickej priradenie faktúr k platbám. Vďaka týmto službám spotrebiteľia ušetria čas pri realizácii platieb.

> VPLYV NA OBCHODNÍKOV

Platobné karty sa medzi spotrebiteľmi stávajú mimoriadne obľúbeným platobným prostriedkom a v čoraz väčšej miere nahrádzajú šeky a hotovostné platby. V budúcnosti by sa malo používanie kariet ďalej rozširovať. Na akceptovanie kartových platieb musí obchodník uzavrieť zmluvu s prijímajúcou bankou, ktorá za neho tieto platby spracuje, čiže spracuje údaje o platbe a držiteľovi karty a prostredníctvom klíringovej infraštruktúry ich odovzdá banke držiteľa karty. SEPA v tomto smere ponúka nasledujúce výhody:

- > Prijemcovia budú môcť spracovávať všetky kartové platby kompatibilné so SEPA, a to aj cezhranične. V prostredí SEPA si obchodníci na spracovanie kartových platieb budú môcť vybrať **ktoréhokoľvek prijemcu** v eurozóne. Tým sa zvýši konkurencia a znížia sa náklady.
- > Platobné terminály (POS) budú v rámci eurozóny **čoraz viac štandardizované**. Vďaka tomu bude k dispozícii väčší výber poskytovateľov terminálov a obchodníci budú môcť pomocou jedného terminálu prijímať viac druhov kariet. Silnejšia konkurencia medzi kartovými schémami by mala tiež prispieť k zníženiu poplatkov pre obchodníkov.

VPLYV SEPA NA ZAJINTERESOVANÉ STRANY

> VPLYV NA PODNIKY

Podnikom SEPA umožní zjednodušiť organizáciu svojich platieb.

> Všetky finančné transakcie v eurách budú môcť uskutočňovať centrálne z **jedného bankového účtu pomocou platobných nástrojov SEPA**. Spracovanie platieb bude jednoduchšie, pretože všetky prichádzajúce a odchádzajúce platby budú mať rovnaký formát. Vďaka spojeniu riadenia platobného styku a likvidity na jednom mieste podnikajúce v celej eurozóne ušetria nielen náklady, ale aj čas.

> **Služby s pridanou hodnotou**, napr. elektronická fakturácia a elektronické priradovanie faktúr k platbám, podnikom umožnia optimálnejšie spracovanie platieb. V súčasnosti sa tieto služby často ponúkajú len vnútroštátne, pretože ich cezhraničné využitie komplikujú odlišné formáty platieb

a právne požiadavky. Štandardizované platobné schémy SEPA túto prekážku pomôžu odstrániť a podniky tak budú môcť využívať výhody úplného priameho spracovania platieb.

> VPLYV NA BANKY

Poskytovaním nových platobných nástrojov a infraštruktúry v rámci celej eurozóny SEPA prinesie bankám nasledujúce výhody:

> Banky budú môcť **rozšíriť** svoju obchodnú činnosť a konkurovať na úrovni eurozóny, keďže pre nich bude jednoduchšie poskytovať svoje služby zákazníkom v celej eurozóne. Svoju činnosť môžu rozširovať aj tým, že budú zákazníkom okrem produktov SEPA poskytovať aj služby s pridanou hodnotou.

> SEPA povedie k ďalšej európskej integrácii a **efektívnejšiemu trhu**. Zosúladením podmienok realizácie platieb SEPA vytvorí jednotný súbor pravidiel a zabezpečí rovnaký a voľný prístup, dostupnosť, transparentnosť a interoperabilitu, čím podporí konkurenciu. Vďaka tomu sa budú môcť banky s poskytovateľmi služieb dohodnúť na lepších podmienkach.

Účelom **nariadenia č. 2560/2001** bolo dosiahnuť zjednotenie poplatkov za porovnateľné vnútroštátne a cezhraničné platby. Od 1. júla 2002 jeho ustanovenia platia pre kartové platby a výbery z bankomatov a od 1. júla 2003 aj pre úhrady v hodnote do 12 500 €. Od 1. januára 2006 nariadenie platí aj pre prevody v eurách v hodnote do 50 000 € uskutočnené medzi dvomi eurovými bankovými účtami v EÚ. Európska komisia navrhuje rozšírenie platnosti pravidiel vzťahujúcich sa na cezhraničné platby v eurách aj na inkasá, pričom v roku 2009 dokončí revíziu tohto nariadenia so zameraním sa na uľahčenie realizácie SEPA.

VPLYV SEPA NA ZAINTERESOVANÉ STRANY

> Nariadenie č. 2560/2001, ktoré stanovilo zásadu rovnakých poplatkov za porovnateľné cezhraničné a vnútroštátne platby v rámci EÚ, spôsobilo nerovnováhu medzi bankovými poplatkami a nákladmi na cezhraničné platby. Túto nerovnováhu možno odstrániť len reorganizáciou spracovania cezhraničných platieb (postupov spracovania, klíringu a vyrovnania) tak, aby bolo rovnako **efektívne a nenákladné** ako spracovanie vnútroštátnych platieb. To je aj hlavným cieľom SEPA.

> VPLYV NA POSKYTOVATEĽOV INFRAŠTRUKTÚR

Oddelenie vývoja platobných schém od poskytovateľov infraštruktúr (napr. automatizovaných klíringových centier a spracovateľov kartových platieb) by malo viesť k zvýšenej konkurencii medzi poskytovateľmi infraštruktúr.

- > Poskytovatelia infraštruktúr už **nebudú viazaní hranicami jednotlivých štátov**, pretože svoje služby budú môcť poskytovať v rámci celej eurozóny.
- > Jednotný súbor technických štandardov umožní **interoperabilitu** alebo prepojenie jednotlivých poskytovateľov.
- > Spracovatelia kartových platieb budú môcť poskytovať služby **rôznym kartovým schémam a príjemcom platobných kariet** v celej eurozóne.

VPLYV MIGRÁCIE NA ZÁKAZNÍKOV

Celkový vplyv prechodu na SEPA na zákazníkov by mal byť minimálny. Je možné, že zákazníci pri výmene domácich platobných nástrojov za platobné nástroje SEPA pocítia určité zmeny. Namiesto národného čísla účtu sa napríklad začne používať kód IBAN a formuláre platobných príkazov sa svojou štruktúrou môžu líšiť od súčasných formulárov používaných na národnej úrovni.

PRVKY SEPA

Vytvorenie jednotného trhu služieb retailového platobného styku v eurozóne je neustály proces. To, že jeho stavebné prvky sú už takmer dokončené, predstavuje dosiahnutie významného cieľa. Ďalším krokom bude vývoj a ponuka služieb s pridanou hodnotou zákazníkom. Výsledkom budú dokonalejšie platby SEPA a záruka ich jednoduchého používania, čo prispeje k vytvoreniu platobnej oblasti bez papierovej evidencie s úplným priamym spracovaním všetkých platieb.

JEDNOTNÁ OBLASŤ PLATIEB V EURÁCH

Úplné priame spracovanie platieb

Služby s pridanou hodnotou

+

Výhradne elektronické spracovanie

+

Jednotné platobné nástroje, infraštruktúry,
štandardy a právny základ

> PLATOBNÉ NÁSTROJE SEPA

EPC vytvorila dve nové platobné schémy – SEPA úhrady a SEPA inkasá – a rámec pre SEPA platobné karty. Nástroje, ktoré sa v súčasnosti používajú v jednotlivých krajinách, sa postupne nahradia nástrojmi SEPA založenými na týchto spoločných schémach a rámcach.

PRVKY SEPA

SEPA ÚHRADY

Schéma SEPA úhrad (SEPA credit transfer – SCT) je schéma medzibankových platieb, ktorá stanovuje jednotný súbor pravidiel a postupov pre úhrady v eurách. Stanovuje tak jednotnú úroveň služieb a termín, do ktorého musia zúčastnené finančné inštitúcie začať realizovať individuálne SEPA úhrady. Táto schéma bola uvedená do prevádzky v januári 2008.

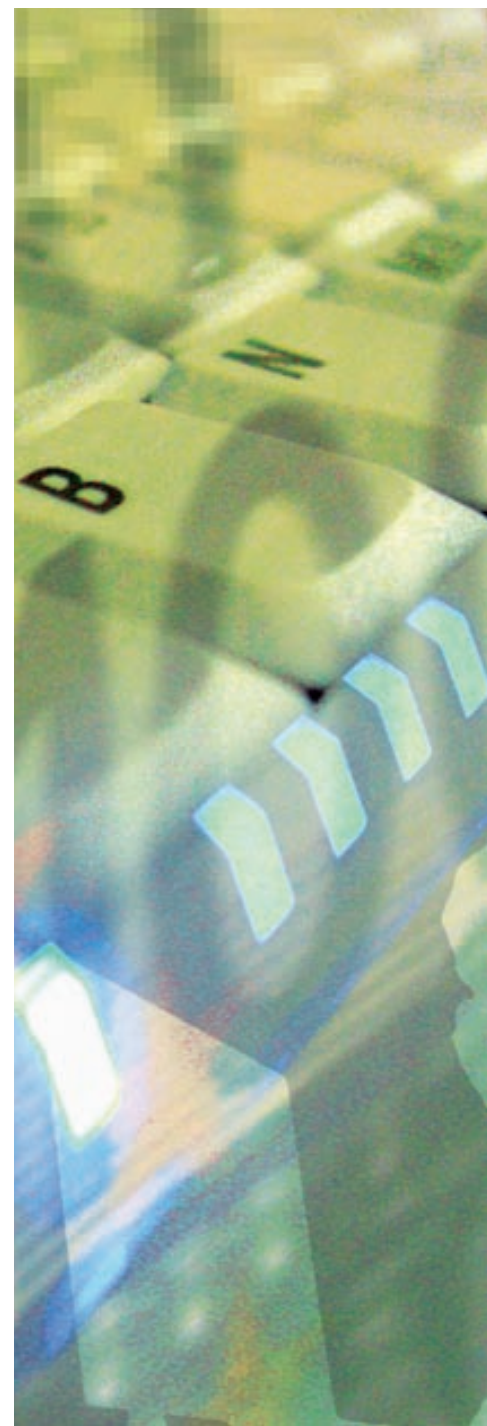
Základné znaky schémy SEPA úhrad

- > dostupnosť v rámci celej oblasti SEPA – dostupní sú všetci zákazníci,
- > celá suma sa pripisuje na účet príjemcu; hodnota platby nie je nijako obmedzená,
- > maximálna doba zúčtovania predstavuje tri pracovné dni,¹
- > schéma je oddelená od spracovateľskej infraštruktúry,
- > na identifikáciu účtov sa používajú kódy IBAN a BIC,
- > existuje komplexný súbor pravidiel vzťahujúci sa na odmietnuté a vrátené platby.

Čo je to úhrada?

Úhrada je platba, ktorú zadáva platca. V prípade úhrady sa platobný príkaz posiela banke platcu (t. j. banke odosielateľa), ktorá prostredky prevedie banke príjemcu platby, v niektorých prípadoch prostredníctvom viacerých sprostredkovateľov.

¹) Podľa smernice o platobných službách, ktorá nadobudne účinnosť 1. novembra 2009 bude maximálna doba zúčtovania tri pracovné dni platiť do 1. januára 2012 a neskôr sa skráti na jeden pracovný deň.

PRVKY SEPA

SEPA INKASÁ

Schéma SEPA inkás (SEPA direct debit – SDD) je schéma medzibankových platieb, ktorá stanovuje jednotný súbor pravidiel a postupov pre inkasá v eurách. Stanovuje tak jednotnú úroveň služieb a termín, do ktorého musia zúčastnené finančné inštitúcie začať realizovať individuálne SEPA inkasá. Schéma SEPA inkás bude uvedená do prevádzky 1. novembra 2009.

Základný model SEPA inkás

V rámci novej schémy SEPA inkás dlžník udeľuje mandát priamo veriteľovi. Systém elektronického mandátu spotrebiteľom umožní udeľovať elektronické mandáty priamo vo svojej aplikácii internet bankingu.

Základné znaky schémy SEPA inkás

- > dostupnosť v rámci celej oblasti SEPA – inkasá je možné realizovať v prospech akéhokoľvek príjemcu,
- > schéma umožňuje opakované i jednorazové platby v eurách,
- > maximálna doba zúčtovania je päť pracovných dní v prípade jednorazovej platby, resp. prvej zo série opakovaných platieb, a dva pracovné dni pri nasledujúcich opakovaných platbách,
- > schéma je oddelená od spracovateľskej infraštruktúry,
- > na identifikáciu účtov sa používajú kódy IBAN a BIC,
- > existuje komplexný súbor pravidiel vzťahujúci sa na odmietnuté a vrátené platby.

Zvláštne znaky

- > bola vytvorená aj schéma medzipodnikových inkás, ktorá je založená na schéme základných inkás v spojení s ďalšími špecifickými prvkami používanými v medzipodnikových transakciách.

Čo je to inkaso?

Inkaso je prevod, ktorý iniciuje príjemca platby prostredníctvom svojej banky na základe dohody medzi príjemcom a platcom (odosielateľom). Inkasá sa často používajú na opakované platby (napríklad za služby spojené s bývaním) na základe predchádzajúceho oprávnenia platby zo strany platcu. Inkasá sa používajú aj na jednorazové platby, ktoré platca autorizuje individuálne.

PRVKY SEPA

SEPA PLATOBNÉ KARTY

Realizácia kartových platieb SEPA sa bude riadiť komplexným súborom zásad, ktorý sa vzťahuje na vydavateľov, príjemcov, kartové systémy a operátorov. Tieto zásady, označované ako rámec pre SEPA platobné karty, stanovila rada EPC.

Základné znaky SEPA platobných kariet

- > držiteľia kariet budú môcť platiť jednou kartou v celej eurozóne (jediným obmedzením bude akceptovanie príslušnej karty zo strany obchodníkov),
- > držiteľia kariet budú môcť platiť a obchodníci prijímať kartové platby v rámci eurozóny jednotným a konzistentným spôsobom,
- > spracovatelia kartových platieb si budú môcť navzájom konkurovať a ponúkať svoje služby v celej eurozóne, čím sa trh spracovateľov kartových platieb stane konkurenčnejším, spoľahlivejším a hospodárnejším.

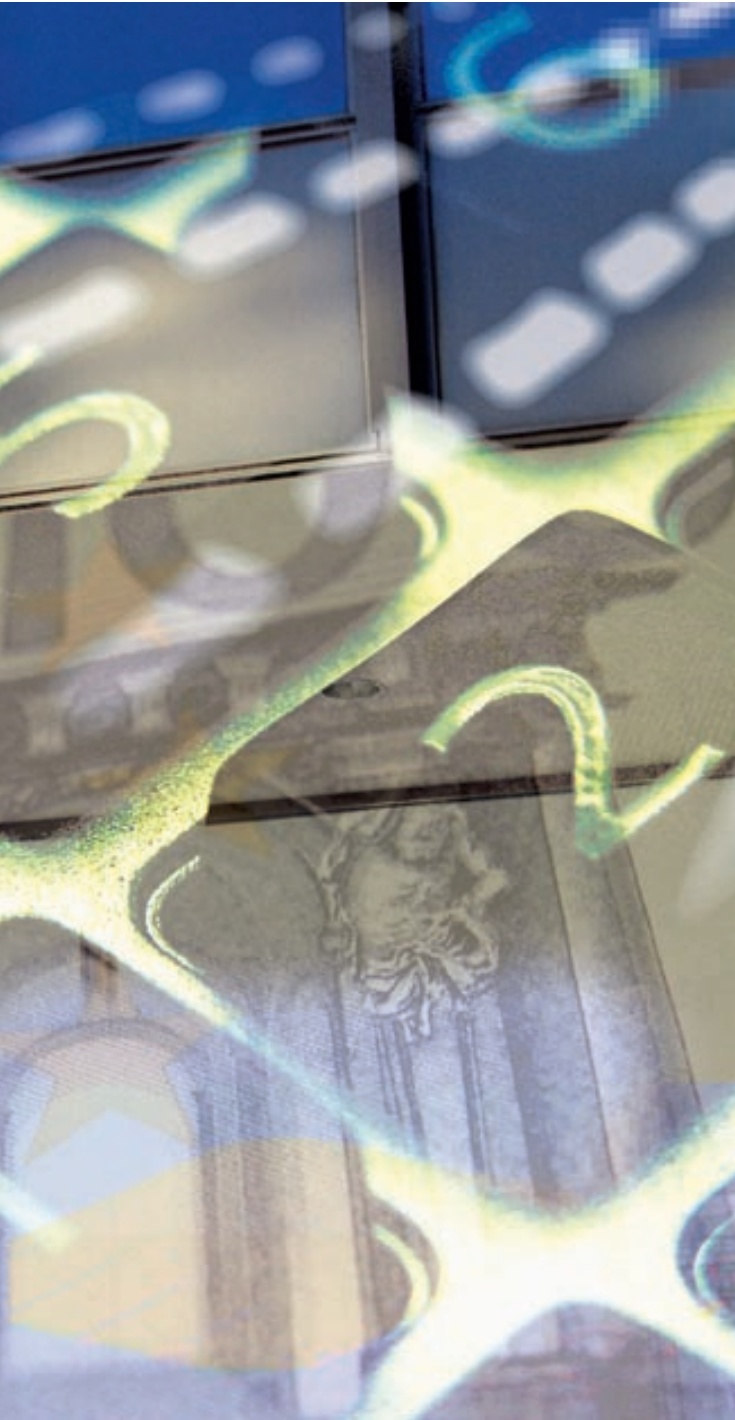
Čo je to kartová platba?

Spomedzi mnohých typov platobných kariet, ktoré majú ich držiteľia k dispozícii, možno identifikovať dva základné typy:

- > **debetné karty**, ktoré držiteľovi umožňujú platiť za nákupy priamo z účtu,
- > **kreditné karty**, s ktorými môže držiteľ nakupovať do výšky určitého úverového rámca. Na konci stanoveného obdobia sa vyrovná buď celá dlžná suma, alebo len jej časť, pričom zostávajúca dlžná suma sa prenáša do ďalšieho obdobia a dlžníkovi sa z nej účtuje úrok.

PRVKY SEPA

HOTOVOSTNÉ SLUŽBY SEPA

Plynulé fungovanie platobného styku si vyžaduje kombináciu rôznych nástrojov vrátane hotovosti.

V záujme vytvorenia „jednotnej oblasti hotovostných platieb v eurách“ pre spracovateľov peňazí ECB schválila viacero opatrení zameraných na vytvorenie spravodlivého konkurenčného prostredia v rámci hotovostných služieb Eurosystemu. Tieto opatrenia sa týkajú bankového sektora, ktorý je hlavným partnerom Eurosystemu v oblasti hotovostných služieb a jeho sprostredkovateľom v rámci poskytovania hotovosti verejnosti. V strednodobom horizonte sa uskutočnia ďalšie kroky, ktoré zabezpečia ďalšiu harmonizáciu hotovostných služieb jednotlivých národných centrálnych bánk.

Kto vydáva bankovky?

Výlučné právo schvaľovať vydávanie bankoviek v eurozóne má ECB. Národné centrálné banky Eurosystemu uvádzajú eurové bankovky do obehu prostredníctvom bankového sektora. Medzi širokú verejnosť sa bankovky distribuujú najmä prostredníctvom bankomatov.

PRVKY SEPA

> INFRAŠTRUKTÚRY SEPA

Rámec EPC pre mechanizmy klíringu a vyrovnaní v rámci SEPA stanovuje zásady, ktoré poskytovateľom infraštruktúr umožňujú zúčtovať platby prostredníctvom schém SEPA úhrad a inkás. Rámec pritom oddeľuje úlohy a povinnosti týchto schém (t. j. pravidiel vzťahujúce sa na rôzne platobné nástroje) od úloh a povinností infraštruktúr (t. j. poskytovateľov spracovateľských služieb finančným inštitúciám). Obsahuje tiež klasifikáciu rôznych typov infraštruktúr, od systémov typu PEACH a medziskupinových dohôd až po čisto bilaterálne dohody. Rámec pre mechanizmy klíringu a vyrovnaní v rámci SEPA vstúpil do platnosti v januári 2008.

ZÁKLADNÉ ZNAKY INFRAŠTRUKTÚR KLÍRINGU A VYROVNANIA V RÁMCI SEPA

Cieľom Eurosystemu je, aby hlavné infraštruktúry boli schopné posilať a prijímať platby v eurách pomocou platobných nástrojov SEPA do všetkých a od všetkých bánk v eurozóne. Banky sa pritom dajú dosiahnuť priamo, nepriamo cez sprostredkovateľské banky alebo nepriamo pomocou prepojení medzi jednotlivými infraštruktúrami. Na efektívnu výmenu platobných správ je potrebné, aby poskytovatelia infraštruktúr prijali jednotné pravidlá interoperability. Ďalším cieľom je zabezpečiť úplnú transparentnosť služieb a cien poskytovateľov infraštruktúr.

Čo je to klíring a vyrovnanie?

Klíring je proces prenosu, priraďovania a potvrdzovania platobných príkazov a určenia konečnej pozície na vyrovnanie (buď na základe jednotlivých transakcií alebo na základe súboru transakcií).

Vyrovnanie je prevod prostriedkov medzi platcom a príjemcom platby (a medzi bankou platcu a bankou príjemcu).

PRVKY SEPA

Cieľom klíringu a vyrovnania v rámci SEPA je teda zabezpečiť:

- > dostupnosť všetkých bánk v eurozóne a
- > oddelenie schém a infraštruktúr.

> ŠTANDARDIZÁCIA

EPC si pre platobné schémy SEPA zvolila známe medzinárodné štandardy. Cieľom je zabezpečiť úplné priame spracovanie všetkých platieb v eurách. Tento proces má tri roviny.

- > V súbore pravidiel vzťahujúcich sa na SEPA úhrady a inkasá EPC stanovila **obchodné požiadavky**, ktoré opisujú dátové položky, ktoré si medzi sebou musia vymieňať finanční sprostredkovatelia. Na základe týchto požiadaviek EPC určila **logické požiadavky**.
- > V poslednej rovine sa tieto logické požiadavky stanú konkrétnymi **štandardmi správ**. Vybraté boli štandardy správ XML UNIFI (ISO 20022), ktoré vypracovala Medzinárodná organizácia pre štandardizáciu. EPC tiež vypracovala súbor vykonávacích usmernení SEPA, ktoré určujú spôsob používania štandardov správ UNIFI.

EPC rozhodla, že štandardy UNIFI budú povinné v rámci medzibankového platobného styku a odporúčané v rámci styku medzi zákazníkmi a bankami.

Čo sú to štandardy?

Štandardy sú pravidlá, ktoré sa vzťahujú na technológie, postupy a interakcie. Technické štandardy sú nevyhnutné na zaistenie interakcie a interoperability informačných systémov a na zvýšenie automatizácie platobného styku.

PRVKY SEPA

> PRÁVNY RÁMEC

Smernica o platobných službách vytvára potrebný právny rámec pre platby SEPA a bude sa vzťahovať aj na súčasné vnútroštátne platobné produkty. Smernicu prijal Európsky parlament a Rada EÚ v roku 2007. Jej transpozícia do vnútroštátnych právnych predpisov musí byť ukončená najneskôr do novembra 2009. Smernica sa skladá z troch hlavných častí, ktoré sú bližšie opísané nižšie.

PRÁVO POSKYTOVAŤ PLATOBNÉ SLUŽBY VEREJNOSTI

Cieľom smernice je harmonizovať požiadavky prístupu na trh pre nebankových poskytovateľov platobných služieb. Tým podporuje inovácie, vytvára rovnaké podmienky a zvyšuje konkurenciu.

TRANSPARENTNOSŤ A POŽIADAVKY NA POSKYTOVANIE INFORMÁCIÍ

Smernica vytvára jasný a stručný súbor harmonizovaných oznamovacích povinností, ktoré musia spĺňať všetci poskytovatelia služieb, bez ohľadu na to, či ponúkajú platobné produkty SEPA alebo súčasné národné platobné produkty. Tým zlepšuje transparentnosť pre zákazníkov a zaručuje plnú harmonizáciu národných pravidiel, ktoré sa v súčasnosti do značnej miery líšia.

Čo je to smernica o platobných službách?

Smernicu o platobných službách na vnútornom trhu prijal Európsky parlament a Rada EÚ v roku 2007. Táto smernica zabezpečuje, aby sa na všetky platby realizované v rámci Európy vzťahoval rovnaký právny rámec.

PRÁVA A POVINNOSTI POUŽÍVATEĽOV A POSKYTOVATEĽOV PLATOBNÝCH SLUŽIEB

Smernica vnáša jednoznačnosť a istotu do základných práv a povinností používateľov a poskytovateľov služieb platobného styku. Zároveň vytvára potrebný právny rámec pre SEPA, pretože zabezpečuje harmonizáciu rozdielnych národných právnych požiadaviek, ktoré platia v súčasnosti.

SEPA A EUROSYSTÉM

> POSTOJ EUROSYSTÉMU K SEPA

Eurosystém si pod pojmom SEPA predstavuje integrovaný trh služieb platobného styku s účinnou konkurenciou a bez rozdielov medzi cezhraničnými a vnútroštátnymi platbami v rámci eurozóny.

Spoločné vyhlásenie Európskej komisie a Európskej centrálnej banky, máj 2006

Prečo sa Eurosystém zúčastňuje na projekte SEPA?

Dôvodom záujmu Eurosystému o projekt SEPA a o finančnú integráciu platobných systémov vo všeobecnosti je jeho zákonná povinnosť stanovená v Zmluve o založení Európskeho spoločenstva, podľa ktorej má podporovať plynulé fungovanie platobných systémov a chrániť finančnú stabilitu.

> ZAMERANIE EUROSYSTÉMU

Eurosystém podporuje priebežný rozvoj SEPA v snahe zabezpečiť uspokojenie potrieb a požiadaviek zákazníkov. Bezprostredným cieľom by malo byť:

- > sprístupniť schému SEPA inkás všetkým používateľom od novembra 2009,
- > pokračovať vo vývoji dodatočnej európskej kartovej schémy,
- > zdokonaľovať platobné nástroje SEPA prostredníctvom služieb s pridanou hodnotou (elektronická fakturácia, elektronické priradovanie platieb, zadávanie platobných príkazov online, atď.) a zabezpečiť úplné priame spracovanie všetkých SEPA platieb.

SEPA A EUROSYSTÉM

> ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE SEPA

Eurosystém podporuje vytvorenie SEPA tým, že pôsobí ako katalyzátor zmien a v tomto zmysle bude i naďalej:

- > poskytovať poradenstvo s cieľom vytvoriť trh služieb retailového platobného styku, ktorý bude v najlepšom záujme EÚ,
- > spolupracovať s verejným sektorom s cieľom zabezpečiť, aby tento sektor začal používať platobné produkty SEPA čo najskôr vo všetkých krajinách,
- > spolupracovať so všetkými používateľmi v snahe zabezpečiť, aby EPC zohľadňovala ich očakávania,
- > prispievať ku koordinácii komunikácie:
  - > na cezhraničnej úrovni s Európskou komisiou a radou EPC s cieľom koordinovať ich komunikačné aktivity,
  - > na národnej úrovni s koordinačnými orgánmi, ktoré boli zriadené vo všetkých krajinách eurozóny. V týchto orgánoch sú zastúpení najmä predstavitelia vlád, bankových asociácií a národných centrálnych bánk jednotlivých krajín. Ich úlohou je zabezpečiť implementáciu jednotlivých komponentov SEPA a zaistiť informovanosť a pripravenosť bankových komunít v jednotlivých krajinách na spustenie SEPA.

SEPA A EUROSYSTÉM

> DLHODOBÉ OČAKÁVANIA EUROSYSTÉMU

Eurosystém podporuje EPC v pokračujúcom úsilí o vytvorenie jednotného inovatívneho trhu služieb retailového platobného styku v eurozóne, ktorý uspokojí potreby a požiadavky obyvateľov Európy. V dlhodobom horizonte Eurosystém očakáva, že sa všetky platby v rámci eurozóny stanú domácimi platbami a dosiahnu úroveň bezpečnosti a efektívnosti, ktorá bude minimálne rovnaká ako v prípade najlepších vnútroštátnych platobných nástrojov v súčasnosti.

KVALITA

V rámci SEPA budú platby v eurách dosahovať, resp. podľa možností preyšovať rýchlosť a praktickosť najlepších vnútroštátnych platieb v súčasnosti.

ŠTANDARDIZÁCIA

V dlhodobom horizonte budú všetky platby v rámci eurozóny umožňovať úplné priame spracovanie v súlade s otvorenými spoločnými štandardmi.

ÚČASŤ ZAJINTERESOVANÝCH STRÁN

Všetky zainteresované strany sa budú podieľať na priebežnom vývoji SEPA. V krátkodobom horizonte síce SEPA pre všetkých predstavuje výzvu, dlhodobo však ponúka príležitosť využívať značné výhody európskej integrácie a technologického pokroku.

VÝBER

Všetci účastníci si budú môcť vybrať ktorýkoľvek z plne transparentných platobných nástrojov SEPA a nebudú viazaní hranicami jednotlivých štátov. Všetci zákazníci budú mať k dispozícii širšiu ponuku bánk a platobných produktov. Finančné inštitúcie zasa budú mať na výber celý rad poskytovateľov infraštruktúr platobných systémov a spracovateľov kartových platieb.

BEZPEČNOSŤ

Zákazníci sa pri používaní platobných nástrojov SEPA, ktoré sú chránené súborom požiadaviek na minimálnu úroveň bezpečnosti, budú cítiť bezpečnejšie.

KONKURENCIA

SEPA vytvorí silnejšiu konkurenciu, pretože vďaka nej sa z eurozóny stane integrovaný trh, v rámci ktorého budú môcť poskytovatelia ponúkať služby zákazníkom z celej eurozóny bez ohľadu na hranice jednotlivých štátov.

© Európska centrálna banka 2009

Adresa Kaiserstrasse 29
60311 Frankfurt nad Mohanom, Nemecko

Poštová adresa Postfach 16 03 19
60066 Frankfurt am Main, Germany

Telefón +49 69 1344 0

Internet <http://www.ecb.europa.eu>

Fax +49 69 1344 6000

Grafická úprava Alexander Weiler
Visuelle Kommunikation
Hünstetten, Nemecko

Tlač Imprimerie Centrale s.a.
Luxemburg

Všetky práva vyhradené.

ISBN (online verzia) 978-92-899-0592-3

